

Dosarul nr. 3r-155/22
2-20078394-01-3r-12052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. L. Holevițaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

1 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Ecaterina Grădinaru
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a
Ecaterinei Grădinaru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire
la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ
împotriva încheierii din 6 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost declarat inadmisibil apelul depus de Ecaterina Grădinaru împotriva
hotărârii din 27 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv
că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege

constată:

La 10 iulie 2020, Ecaterina Grădinaru a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea
actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 42 alin. (3), (4) din Legea
nr. 158/2008, pct. 15 din Hotărârea Guvernului nr. 412 din 22 aprilie 2004, art. 3
din Legea nr. 489/1999, art. 33, 44 din Legea nr. 156/1998, a solicitat admiterea
acțiunii, anularea răspunsului CNAS nr. 1135/19 din 5 iunie 2019 și obligarea
CNAS de a efectua recalcularea pensiei ca funcționar public, cu includerea în
venitul asigurat a indemnizației unice, achitate în baza Legii nr. 158/2008 cu
privire la funcția publică și statutul funcționarului public, de către Primăria
Sănătăuca în perioada iunie 2014 – ianuarie 2017.

Prin hotărârea din 27 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul
Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea.

La 11 noiembrie 2021, Ecaterina Grădinaru a depus apel nemotivat
împotriva hotărârii din 27 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani,

solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu dispunerea rejudecării cauzei și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 6 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Ecaterina Grădinaru împotriva hotărârii din 27 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

La 13 aprilie 2022, Ecaterina Grădinaru a depus recurs împotriva încheierii din 6 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii recurate, cu dispunerea restituirii cauzei la o nouă examinare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că informația de pe portalul național al instanțelor de judecată, cu referire la prezenta cauză, lipsea, astfel încât nu a cunoscut despre data și modalitatea în care a fost emisă încheierea de inadmisibilitate.

A menționat că sunt incerte temeiurile legale care au stat la baza emiterii încheierii recurate, având în vedere multitudinea de omisiuni, lacune, erori și nerespectări procedurale.

A mai punctat că instanța de apel urma să emită și să expedieze în adresa dânzei o încheiere/notificare, prin care să-i fie acordat un termen de înlăturare a neajunsurilor pentru depunerea apelului motivat, neajuns ce urma să fie înlăturat potrivit prevederilor art. 235 Cod administrativ.

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Astfel, reieșind din prevederile enunțate, recursul depus de Ecaterina Grădinaru la 13 aprilie 2022, este în termen.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul împotriva încheierii contestate urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

Din materialele dosarului rezultă că la 11 noiembrie 2021, Ecaterina Grădinaru a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 27 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu dispunerea rejudecării cauzei și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii (f. d. 121).

Cert este și faptul că prin încheierea din 6 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Ecaterina Grădinaru

împotriva hotărârii din 27 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege (f. d. 141-142).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată ca justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de declarare a apelului inadmisibil.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În același timp, potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Cu referire la normele legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că hotărârea motivată din 27 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani a fost recepționată de către reprezentantul Ecaterinei Grădinaru, avocatul Nicolae Ciumac la 28 ianuarie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 137).

La acest capitol, instanța de recurs scoate în evidență că potrivit mandatului avocațial seria MA nr. 1672988 din 8 octombrie 2021, avocatul Nicolae Ciumac a fost împuternicit de a reprezenta recurenta Ecaterina Grădinaru, inclusiv și la faza de examinare a cauzei în ordine de apel, circumstanță ce rezultă din împuternicirea expresă inserată pe versoul mandatului respectiv, inclusiv dreptul de a înainta cereri de apel și recurs (f. d. 94-94 verso).

Totodată, se va reține că la materialele dosarului lipsesc date despre rezilierea contractului de asistență juridică cu avocatul Nicolae Ciumac de către recurentă, fapt ce atestă în continuare existența raporturilor de reprezentare dintre Ecaterina Grădinaru și avocatul Nicolae Ciumac pe cauza dedusă judecătii.

Deci, potrivit art. 65 alin. (2) Cod administrativ, *culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.*

Distinct de aceste constatări, este indubitabil că termenul de depunere a apelului motivat, prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a început să curgă la data de 29 ianuarie 2022, ziua imediat următoare notificării hotărârii motivate a primei instanțe, urmând să expire la 27 februarie 2022.

Dat fiind faptul că data de 27 februarie 2022 a fost zi de duminică, prin urmare zi nelucrătoare, ultima zi de prezentare a motivării apelului se constată a fi data de 28 februarie 2022, ca următoarea zi lucrătoare.

La caz însă, apelanta Ecaterina Grădinaru nu a prezentat instanței motivarea apelului, motiv din care instanța de apel corect a ajuns la concluzia

declarării inadmisibilității acestuia, în conformitate cu art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

Suplimentar, instanța de recurs va menționa că, în conformitate cu art. 237 alin. (1) Cod administrativ, prevederile art. 65 alin. (1)-(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Potrivit art. 65 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, *la cerere*, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Raportând la caz prevederile legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că termenul de depunere a motivării apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea depunerii apelului în termen.

În speță, Ecaterina Grădinaru nu a înaintat instanței de apel o cerință de repunere în termen, cu anexarea probelor justificative de omitere a termenului legal.

Or, potrivit art. 24 alin. (1) și (2) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Ecaterina Grădinaru nu a depus diligența necesară în vederea prezentării motivării apelului în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ și, respectiv, protejării dreptului său de acces la instanță.

Astfel fiind, cele constatate resping argumentul Ecaterinei Grădinaru, precum că instanța de apel urma să emită și să expedieze în adresa dânzei o încheiere/notificare, prin care să-i fie acordat un termen de înlăturare a neajunsurilor pentru depunerea apelului motivat, neajuns ce urma să fie înlăturat potrivit prevederilor art. 235 Cod administrativ.

Și asta deoarece, art. 235 Cod administrativ prescrie stabilirea unui termen pentru înlăturarea neajunsurilor, doar în condițiile în care cererea de apel nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (1) Cod administrativ, circumstanțe care, la caz, nu se atestă.

Prin urmare, dispozițiile legale nu prevăd posibilitatea acordării din oficiu de către instanță a unui termen de înlăturare a neajunsului din cauza omiterii termenului de depunere a apelului motivat.

Într-o altă ordine de idei, instanța de recurs va aprecia critic și invocările Ecaterinei Grădinaru cu privire la preținsele erori și lacune de ordin procedural admise la examinarea cauzei în ordine de apel, or, susținerile respective sunt pur declarative, instanței nefiind prezentate probe concludente în acest sens.

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă legalitatea încheierii din 6 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Ecaterina Grădinaru împotriva hotărârii din 27 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În această ordine de idei se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spania], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticile invocate de către recurentă sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Ecaterina Grădinaru.

Se menține încheierea din 6 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a Ecaterinei Grădinaru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu